

DARP RAPORU ALINMASI HAKKINDA BİLGİ NOTU

AV. KARDELEN YILMAZ

DARP RAPORU ALINMASI HAKKINDA BİLGİ NOTU

Hazırlayanlar:

Av. Kardelen Yılmaz

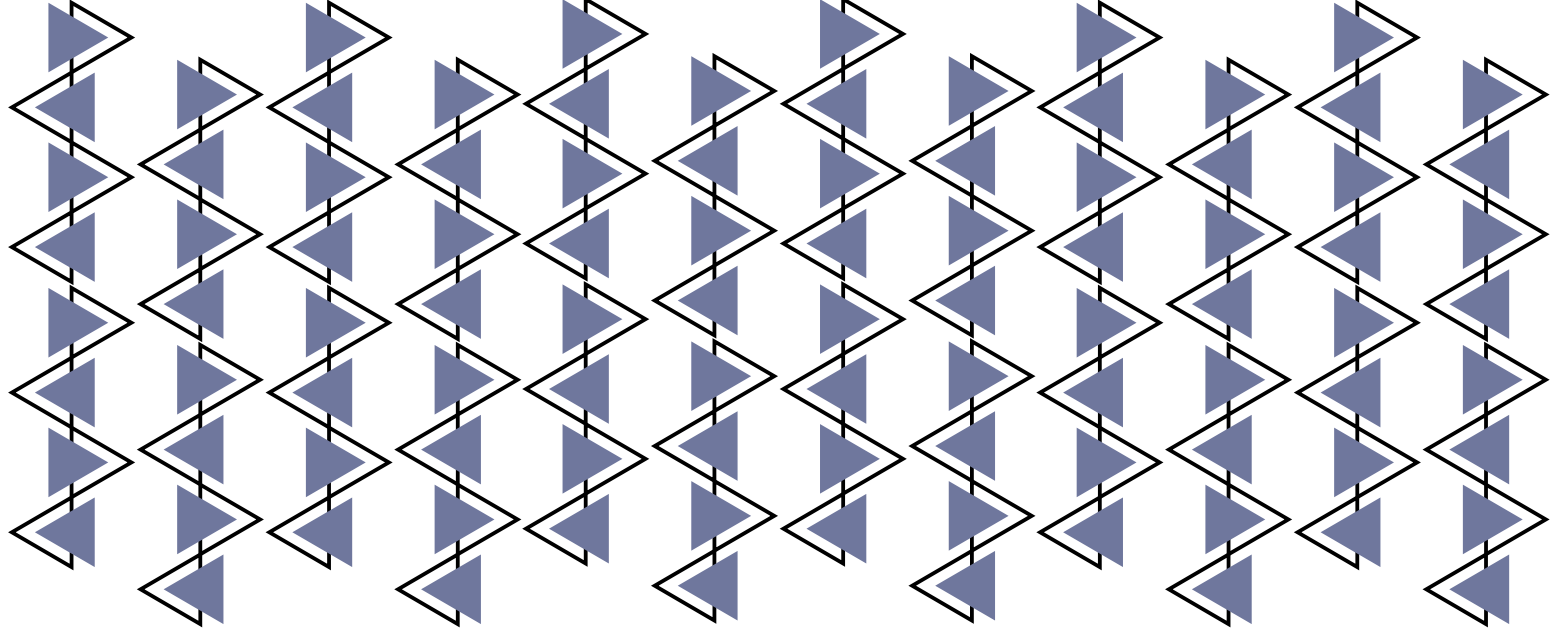

Yayımlayan: 17 Mayıs Derneği

Kaos GL Derneği

Birinci Dijital Baskı: Ağustos 2022

Bu kitap parayla satılamaz. İnsan haklarının desteklenmesi amacıyla yapılan ve ticari olmayan etkinliklerde serbestçe kullanılabilir.

İçindekiler

4

Amaç & Yararlanıcı

5

Darp raporu nedir?

7

Mağdurun beden muayenesinde nelere dikkat edilmelidir?

10

Şüpheli veya sanığın beden muayenesinde nelere dikkat edilmelidir?

14

Önemli bilgiler

18

Kaynakça

Amaç

Bu bilgi notu darp raporu sürecine ilişkin bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Yararlanıcı

Bu bilgi notu LGBTİ+ kişilere yönelik hazırlanmıştır.

DARP RAPORU NEDİR?

Genellikle darp, yaralama olarak bilinen olayların yaşanması sonucu mağdur için veya herhangi bir adli olay sonrası şüpheli ya da sanık için hastaneden alınan genel adli muayene raporuna yaygın olarak darp raporu denmektedir.

Şiddete maruz kalındığında hastanelerin acil bölümüne gidilerek darp raporu alınıp hastane polisine şikayet iletilebilir ya da karakola gidilerek polis eşliğinde hastaneye götürülerek darp raporu alınabilir.

MAĞDURUN BEDEN MUAYENESİNDE NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

Darp raporu alınması, iç / dış beden muayenesi yapılması veya vücuttan kan vb örnek alınması için,

-Cumhuriyet savcısının talebiyle hakim veya mahkeme karar verebilir.

-Cumhuriyet savcısının talebi olmadan hakim veya mahkeme kendiliğinden karar verebilir.

-Gecikmesinde sakınca bulunan durumlarda cumhuriyet savcısı karar verebilir.

Ancak bu karar, kişinin sağlığını tehlikeye düşürmemek ve cerrahi bir müdahalede bulunmamak koşuluyla alınabilir.

Bununla birlikte mağdurun rızasının olması halinde bu işlemlerin yapılabilmesi için karar alınmasına gerek yoktur. Mua-

yene için mağdurun talebi ve rızası da yeterli olacaktır.

Özellikle fiziksel şiddete maruz kalındığında vücuttaki izlerin kaybolmaması için en kısa sürede darp raporu alınması önerilir. Mağdurun yaşadığı olayın görevli memurlar tarafından önemsiz görülmesi ya da acil görülmemesinden dolayı darp raporu alma süreci gecikebilmektedir. Böyle bir durumla karşılaşıldığında, şikayet konusu suça ilişkin ifade vermeden önce darp raporu alınması istenebilir. Bunun için savcı, hakim ya da mahkeme kararına gerek olmadan mağdurun talebi ile darp raporu alınabileceği unutulmamalıdır.

**ŞÜPHELİ VEYA
SANIĞIN BEDEN
MUAYENESİNDE
NELERE DİKKAT
EDİLMELİDİR?**

Darp raporu alınması, iç / dış beden muayenesi yapılması veya vücuttan kan vb. örnek alınması için,

-Cumhuriyet savcısının ya da mağdurun talebiyle hakim veya mahkeme karar verebilir.

-Cumhuriyet savcısının talebi olmadan hakim veya mahkeme kendiliğinden karar verebilir.

-Gecikmesinde sakınca bulunan durumlarda cumhuriyet savcısı karar verebilir.

Gözaltı ve yakalama işlemi sonrası sağlık muayeneleri için ayrıca dikkat edilmesi gereken düzenlemeler mevcuttur:

Yakalanan kişi gözaltına alınacaksa ya da zor kullanarak gözaltına alındıysa doktor kontrolünden geçirilmesi gerekir. Dolayı-

sıyla yakalama işlemi sonrasında hastaneye sevk yapılır. Önce yakalama anındaki sağlık durumu tespit edilir. Bununla birlikte gözaltı işleminin uzaması, gözaltı sırasında yer değişikliği, adli mercilere sevk ya da serbest bırakma gibi işlemlerden önce de yine doktor kontrolünden geçilir ve sağlık durumu tespit edilir.

Gözaltına sırasında herhangi bir nedenle sağlık durumu bozulmuşsa ya da sağlık durumundan şüphe ediliyorsa derhal doktor kontrolünden geçirilir ve tedavileri yaptırılır. Eğer kronik bir rahatsızlık varsa, şüphelinin talebi halinde varsa kendi doktor gözetiminde resmi doktor tarafından muayene ve tedavi sağlanır. Dolayısıyla kronik rahatsızlığın olması, gözaltı esnasında sağlık durumunun değiş-

mesi gibi bir durumda hastaneye sevk talep edilebileceği unutulmamalıdır.

Ayrıca gözaltına alınan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması zorunludur. Bu kuralın istisnası personel yetersizliğidir. Ancak yetersizlik durumunun da belgelendirilmesi gerekir.

Yukarıda da belirtildiği gibi, gözaltı ve ifade alma süreci tamamlandıktan sonra polis eşliğinde tekrar hastaneye gidilerek rapor alınmaktadır. Bunun sebebi, gözaltı esnasında sağlık durumuna dair bir değişiklik olup olmadığını tespit etmektir. Dolayısıyla gözaltı ve ifade alma süreci esnasında şiddete maruz kalınıyorsa hastane doktoruna bu durumu belirtmek önemlidir.

ÖNEMLİ BİLGİLER

- Darp raporu alınması için yapılan muayene esnasında bazen doktorların polis eşliğinde muayene yaptığı durumlar yaşanmaktadır. Doktorun muayene edilecek kişi ile yalnız kalması önemlidir. Muayenenin doktor-hasta ilişkisi içerisinde yapılması gerekir, doktorun hastaya karşı sorumlulukları darp raporu öncesi muayene için de geçerli olup mahremiyete saygı gösterilmesi ve muayenenin yalnız yapılması gerekir. İlgili mevzuatta bu kuralın istisnası belirtilmiştir. Doktor, kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk görevlisinin gözetiminde yapılmasını isteyebilir.

Muayene esnasında polisin varlığı halinde doktora 'yalnız muayene edileceği' hatırlatılmalıdır. İstisnası belirtilen dü-

zenlemede doktorun güvenlik endişesini ileri sürmesi gerekir. Doktorun bu durumu ileri sürmesi halinde durumun belgelendirilmesi gerektiği hatırlatılarak, avukat talep edilebilir ve muayene esnasında avukat da bulundurulabilir.

- Şüpheli, sanık ya da mağdurun darp raporu alması için sevk genellikle hastanelerin acil birimlerine yapılır. Hastanelerin acil biriminde çalışan doktorların verdiği rapor içeriğinde ‘kesin rapor’ ya da ‘geçici rapor’ olduğuna dair bilgi bulunur. Acil doktorları bir uzman doktora yönlendirme yapmak yerine kişinin geliş nedenine göre raporu sonlandırabilmektedir. Geçici rapor verilmesi, bir dava açılması halinde tekrar kesin rapora ihtiyaç duyulmasına neden olabilir. Dolayısıyla muayene esnasında

yeterli kontrolün yapılmadığı düşünülduğünde, kesin rapor alabilmek amacıyla tekrar hastaneye sevk istenebileceği unutulmamalıdır. Ya da ‘kesin rapor’ düzenlendiği belirtilse bile muayenenin sağlıklı gerçekleşmediğine dair şüphenin olduğu durumlarda rapora itiraz edilebilir.

KAYNAKÇA

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5271.pdf>

YAKALAMA, GÖZALTINA ALMA VE İFADE ALMA YÖNETMELİĞİ

[https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=8197&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5)

[MevzuatNo=8197&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=8197&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5)

CEZA MUHAKEMESİNDE BEDEN MUAYENESİ, GENETİK İNCELEMELER VE FİZİK KİMLİĞİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK

[https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=8202&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5)

[MevzuatNo=8202&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=8202&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5)

SAĞLIK BAKANLIĞI TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Adli Tabiplik Hizmeti Yürütülmesinde Uyulacak Esaslar Genelge

<https://sakaryaism.saglik.gov.tr/Eklenti/8313/0/adli-tabiplik-hizyurutulmesinde-uyulacak-esaslar-genelge-2005143pdf.pdf>

www.17mayis.org

www.kaosgl.org